

Konsekvenser för näringslivet
när det byggs mycket i städerna

PULS-RAPPORT #1 - 2017

Förutsebarhet, tydlighet och undanröjande av hinder när det byggs i städerna

När det byggs mycket i städerna vill företagen ha framförallt tre saker: förutsebarhet, tydlighet och undanröjande av hinder.

90% anser att byggaktiviteten i regionen är mycket eller ganska hög

70% anser att frekvensen på avspärrningar, begränsningar och alternativa körvägar är mycket eller ganska hög

70% anser att byggnationerna bara påverkar deras verksamhet lite, eller inget alls

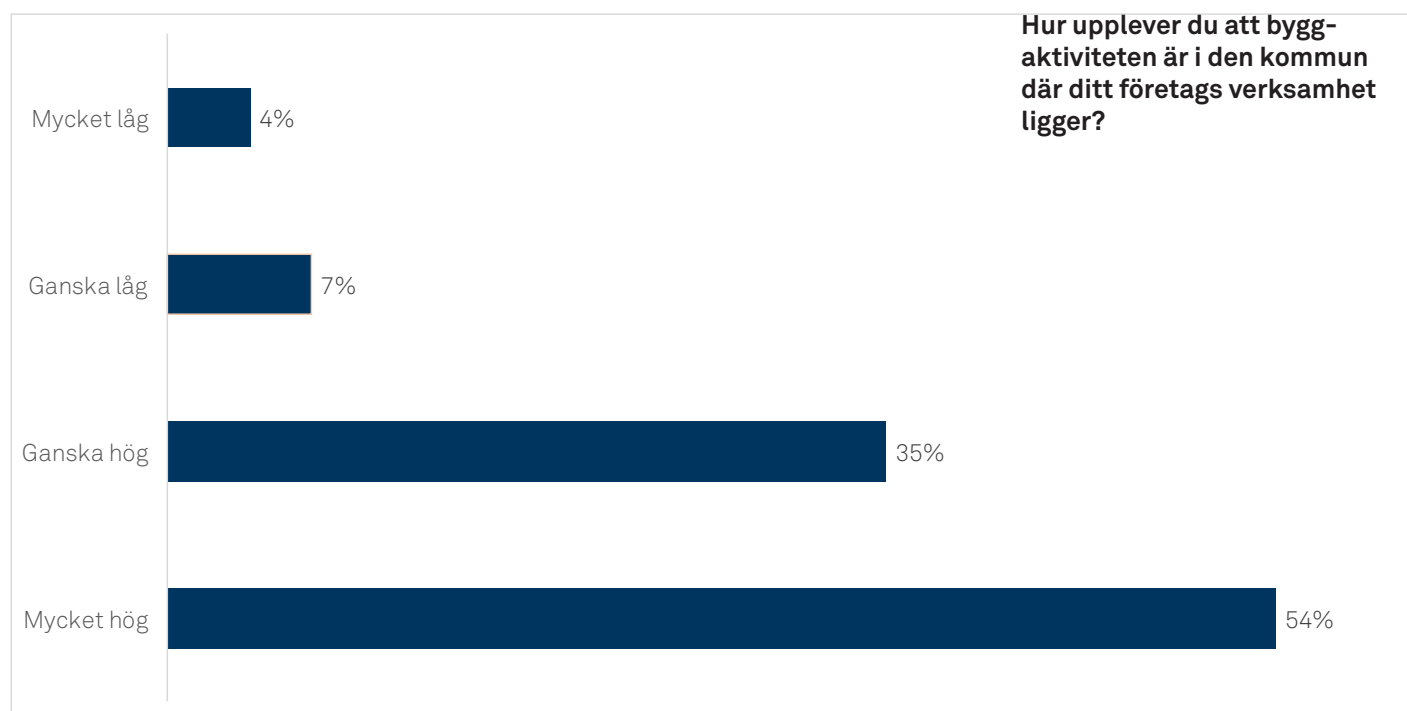
60% att det är ganska eller mycket positivt när städerna förtätas

Hur upplever du att byggaktiviteten är i den kommun där ditt företags verksamhet ligger?

Det är tydligt att näringslivet uppfattar en stor aktivitet i regionens städer just nu och att det händer mycket i regionen. Närmare 9 av 10 anser att byggaktiviteten i den stad där man har sin verksamhet är mycket eller ganska hög (54% respektive 34%). Då svaren kommer från företag i många olika kommuner i den östsvenska regionen ger det stöd för att det pågår många byggprojekt, inte bara i de största städerna utan spritt över regionen.

FIGUR 1

Hur upplever du att byggaktiviteten är i den kommun där ditt företags verksamhet ligger?

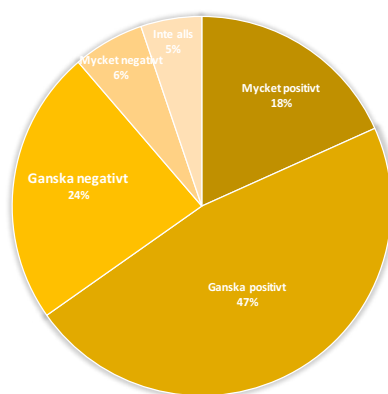

Hur ser du på förtätningstrenden?

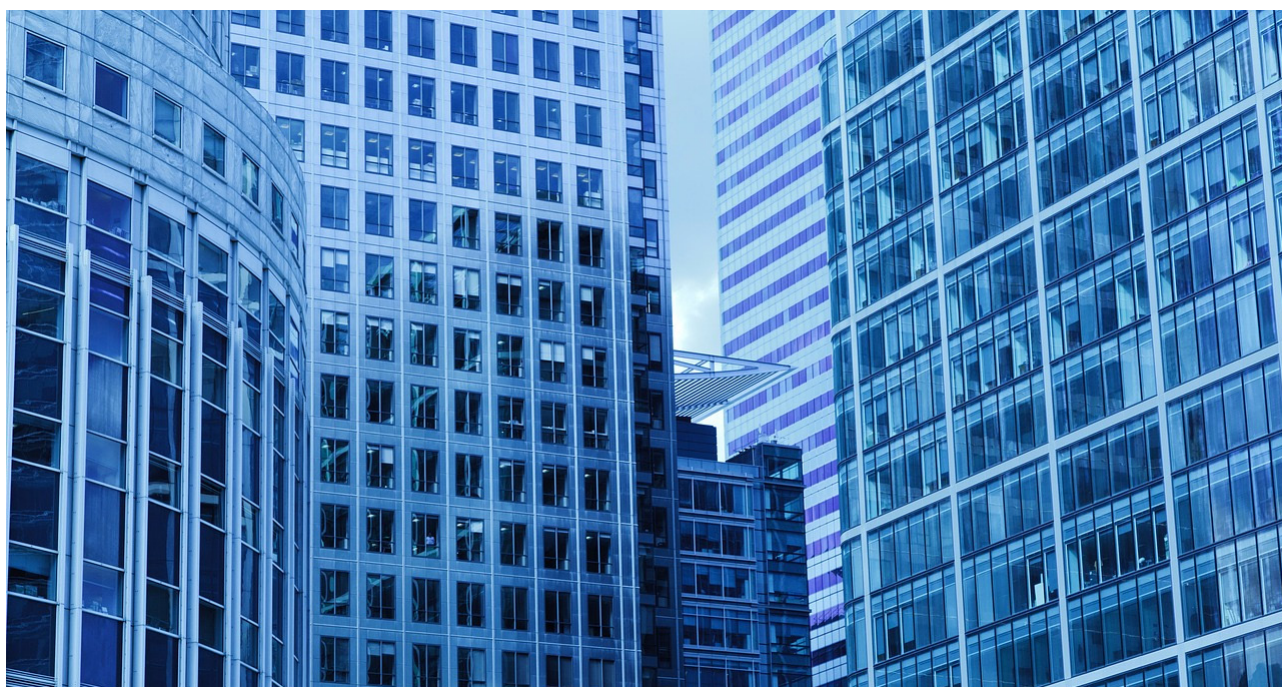
Företagen fick svara hur man ser på det faktum att vi lever i en urbaniseringsvåg och att många städer då arbetar med förtätning, d.v.s. att bygga flera bostäder i befintliga stadsdelar. Här anser en klar majoritet, drygt 6 av 10, att det är mycket eller ganska positivt med förtätning. Samtidigt framkommer det av kommentarerna till frågan att många oroar sig för en för stor centralisering till ett fåtal större kommuner i landet och vad som då blir effekten för omlandet och dess mindre orter.

FIGUR 2

Hur ser du på förtätningstrenden?

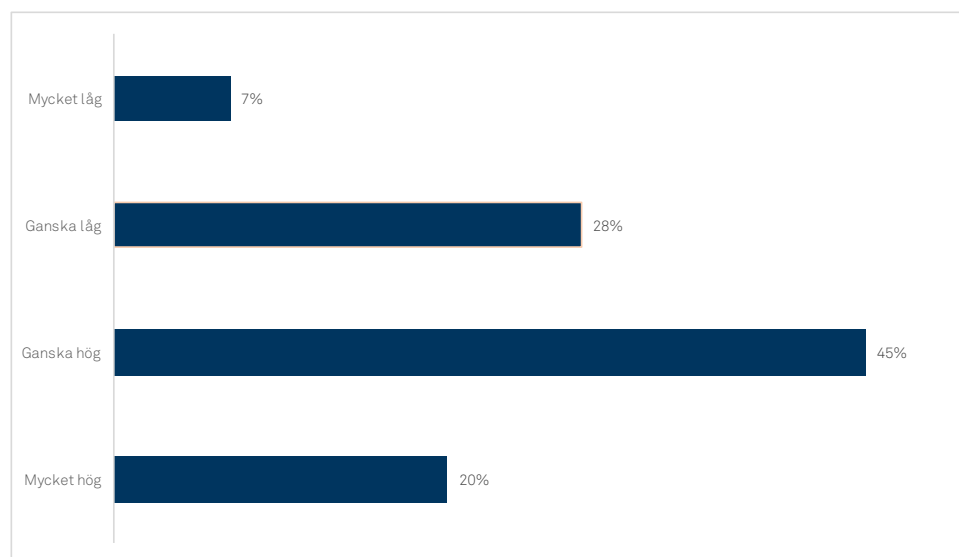
Av svaren framkommer tydligt att det fortsatt finns en utmaning i förhållandet stad-lands-bygd och där näringslivet uppenbarligen anser att båda delar är viktiga för en attraktiv region. Likaså påpekas vikten av att inte bygga bort grönytor inne i städerna, något som också visar på att inte enbart faktorer som närhet och effektivitet spelar in för näringslivet, utan även sådant som estetik, hälsoaspekter och möjlighet till rekreation.

7 av 10 tycker att byggprojekten begränsar framkomligheten

Företagen i regionen upplever redan idag att byggprojekten i städerna begränsar framkomligheten.

Nära 7 av 10 anser att frekvensen på avspärrningar, begränsningar och alternativa körvägar är mycket eller ganska hög (21 % respektive 46 %).

FIGUR 3

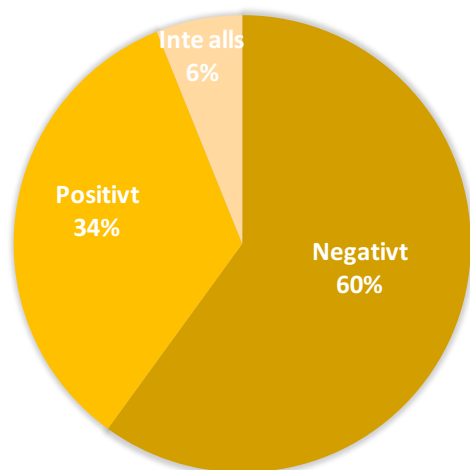
Hur hög frekvens av avspärrningar, begränsningar och alternativa körvägar upplever du där ert företag har verksamhet?

Svaren är ett observandum på att företagen redan nu upplever hinder att ta sig fram i sin stad och då har vårt ojämförligt största byggprojekt i regionen – Ostlänken – inte ens har kommit igång.

Det manar till eftertanke vid alla planeringsåtgärder som vidtas inför kommande projekt.

7 av 10 tycker att byggprojekten begränsar framkomligheten

Positiv påverkan på lång sikt

FIGUR 4

Hur påverkas er verksamhet just nu av byggnationerna?

Trots att många företag upplever att man byggprojekten i städerna fungerar begränsande när det gäller framkomlighet, är det förhållandevis få som anser att byggandet påverkar deras företagsverksamhet.

Endast 3 av 10 anser att det påverkar företaget i hög grad eller en del (13,3% respektive 19,5%), medan drygt 4 av 10 menar att det inte alls påverkar (41,6%). Resultatet kan handla om att större B2B-företag kanske ofta har sin verksamhet i utkanten av städerna eller i industriområden, där intensiteten i byggnationen är lägre och där vägnätet är utformat för större fordon. Det kan också vara så att svaren rymmer tanken om att det på sikt gynnar det egna företaget när "hjulen snurrar".

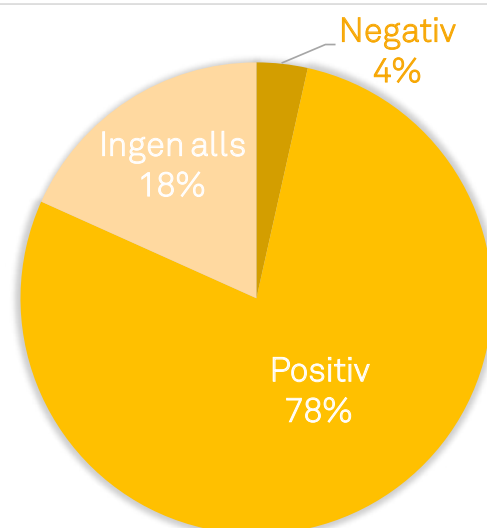
Stöd för den tolkningen kan man hitta i flera av kommentarerna till frågan samt i efterföljande fråga - hur byggnationerna påverkar verksamheten just nu. Svaren visar tydligt att majoriteten inte påverkas – hela 6 av 10 anser att byggnationerna inte alls påverkar verksamheten. I fråga om dem som påverkas är andelen med positiv påverkan betydligt högre än den negativa. Endast 6% av svaren anser att byggnationerna påverkar företaget negativt, medan drygt 33%, eller 1 av 3, anser att påverkan är positiv.

Det finns ett påfallande starkt stöd för byggnationerna och för synen att byggande och aktivitet är kopplat till utveckling och tillväxt. Det positiva stöd som framkommit i tidigare frågor förstärks ytterligare när man talar om de långsiktiga effekterna.

Nära 8 av 10 (78,1%) anser att deras företag kommer att påverkas positivt på lång sikt av byggandet, medan endast 5% av de svarande anger att det kommer att påverka negativt. Knappt 2 av 10 anser att byggnationerna inte kommer att påverka företaget ens på längre sikt. Det sista kan tyckas lite förvånande, men svaren ger trots allt starkt stöd för bilden av hur sammankopplade byggaktiviteter är med tillväxt. Det är också ett tydligt stöd för de antaganden om tillväxteffekter som gjort till exempel inför projekt Ostlänken.

Framtagna rapporter visar på att Ostlänken skapar direkta tillväxt-effekter. Inte bara i bygg- och anläggningsbranschen utan även inom branscher såsom handel, hotell- och restaurang, transport och också ifråga om välfärdsbranscher såsom skola och omsorg.

FIGUR 5

Vad tror du om den långsiktiga påverkan för ert företag av att dessa byggnationer genomförs?

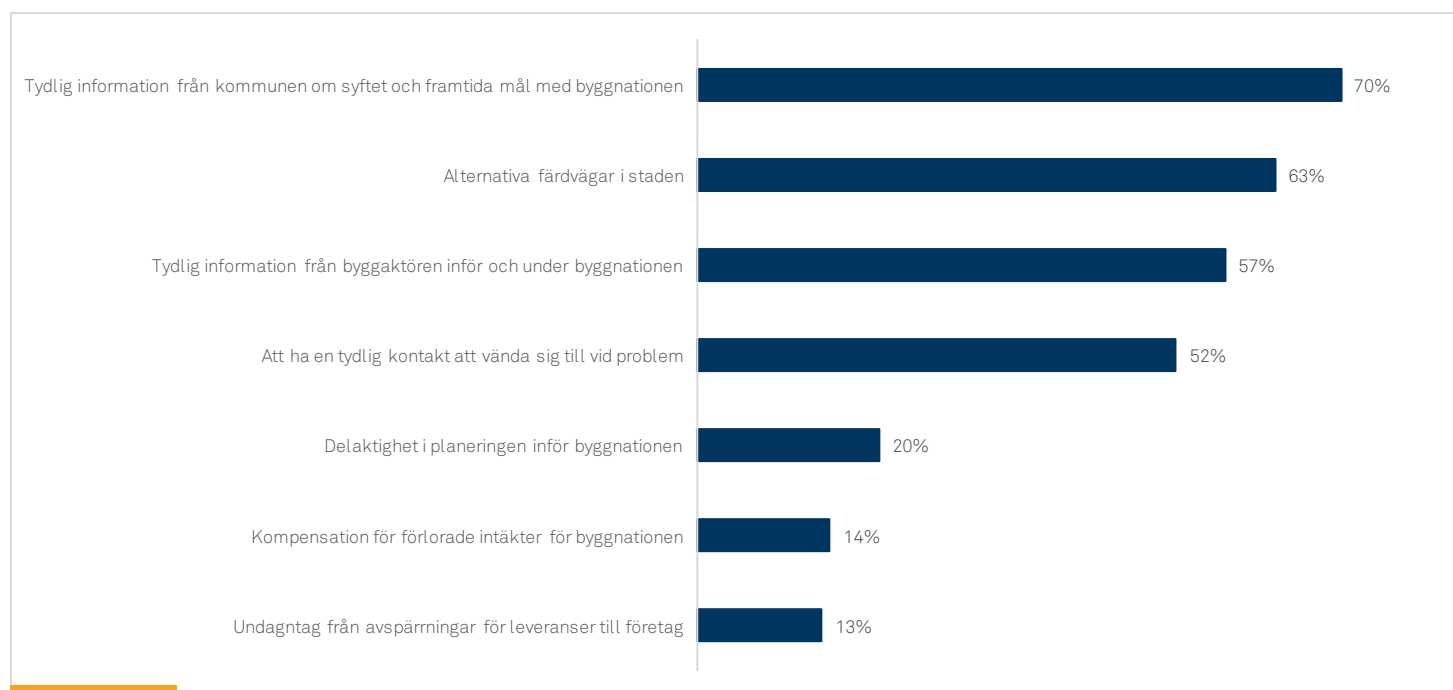
nästan 8/10 anser att deras företag påverkas positivt på lång sikt av byggandet

Tydlig information viktigast!

När företagen får önska finns det ett antal faktorer som kan minska risken för problem i samband med byggnationer. Av diagrammet framgår tydligt att det handlar om faktorer inom två övergripande områden:

- tydlighet; information och ansvar
- framkomlighet

Intressant att notera är att det är få företag som vill ha särbehandling i form exklusiva undantag för tillträde eller kompensation för uteblivna intäkter på grund av byggnationen. Det företagen istället önskar sig ligger helt i linje med vad näringslivet håller fram också i mer allmänna sammanhang – förutsebarhet, tydlighet och undanröjande av hinder. Information som inte bara visar vad som ska hända här och nu, utan kommunens långsiktiga mål med byggnationerna är centralt. Det är då som företagen kan se sin egen roll i den framtida utveckling och tillväxt som är syftet med byggandet. Jobbigt nu – bättre se'n, alltså!

FIGUR 6

Vilka faktorer anser du är viktigast för att minimera negativa effekter under byggnationer i en stad?

Om Handelskammaren

Östsvenska Handelskammaren är en politiskt obunden näringslivsorganisation, som arbetar för och på uppdrag av det östsvenska näringslivet. I upptagningsområdet Östergötland, Sörmland och Gotland samlar handelskammaren ca 850 medlemsföretag inom business to business – alltifrån det stora tillverkningsföretaget till fåmansbolaget inom tjänstesektorn.

Ett av handelskammarens viktigare uppdrag är att bedriva påverkansarbete för att åstadkomma en så attraktiv region som möjligt. En region som lockar såväl besökande och nya invånare som investerare och nyetableringar och där det sjuder i det lokala och regionala näringslivet. Här finns vi för att driva på i strategiskt viktiga frågor, genom dialog med politiker, beslutsfattare och näringslivets olika företrädare liksom genom utspel och ställningstaganden.

Kort om Puls

En central utgångspunkt när vi tar ställning i en fråga, är vad våra medlemsföretag upplever som viktigt för att kunna bedriva och utveckla sin verksamhet, eller vad man uppfattar som viktigt ur ett regionalt utvecklingsperspektiv. För att snabbt komma i kontakt med medlemmarna har vi utvecklat ett enkätverktyg – PULS. Genom en enkät med ett fåtal frågor som besvaras snabbt, har vi möjlighet att "ta pulsen" på medlemmarnas åsikter i ett brett spektrum av frågor. Enkäten genomförs 4 gånger per år och temat bestäms såväl av mer långsiktigt intressanta frågor för näringslivet, som av frågor med hög dagsaktualitet.

Enkäten skickas ut digitalt till alla medlemsföretag, med en kontakt per företag. Svaren är anonyma och hanteras direkt i enkätprogrammet. Svaren redovisas sedan i grafer och diagram, vilket snabbt och lättöverskådligt visar våra medlemmars åsikter. Syftet med enkäten är inte att presentera en statistiskt säkerställd opinion eller liknande. Resultaten ger oss en fingervisning i vilken riktning våra medlemmars åsikter går i olika frågor. Det ger oss inspiration och vägledning när vi ska utforma vårt arbete på handelskammaren. Det gäller såväl påverkansarbetet som annat arbete för att ge våra medlemmar en god service.

Genomgång och analys av enkätsvaren

I den aktuella PULS-enkäten ställde vi frågor kring byggnationer i regionens städer och dess konsekvenser för vårt östsvenska näringsliv. Av de 850 medlemmar vi tillfrågade valde 114 att svara på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på drygt 13 procent. Här följer en kort sammanfattning och analys av deras svar. Majoriteten av de svarande, 84% bedriver sin verksamhet i Östergötland, medan knappt 24% återfinns i Sörmland och 2% på Gotland.

